

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift van G.J. Boiten

Wijsheid in Context

Een onderzoek naar de retorische opbouw van het boek Wijsheid van Salomo
en naar de betekenis van Vrouwe Wijsheid
Groningen, oktober 1996

1. De retorische kritiek is de eerste exegetische methode in de moderne bijbelwetenschap waarin recht gedaan wordt aan de dominante positie van de retorica in de Hellenistische cultuur.
2. Analyse van de Wijsheid van Salomo toont aan dat dit boek een zorgvuldig gecomponeerd geschrift is volgens de regels van de klassieke retorica.
3. Het woord "vreemdelingenhaat" (*misoksenia*) in de Wijsheid van Salomo 19,13 verwijst niet naar een vervolging door de Griekse bevolking in Alexandrië, maar getuige de passage 2,1-20 naar een vervolging van de kant van afvallige Joden.
4. De schrijver van de Wijsheid van Salomo heeft verschillende elementen uit de Hellenistische filosofie en religie op een inventieve manier gebruikt teneinde een nieuwe verwoording van de Joodse geloofsovertuigingen te bieden.
5. Degenen die de wijsheidsgestalte in de Wijsheid van Salomo als een hypostase beschouwen, houden te weinig rekening met de persoonlijke werking die van een literaire stijlfiguur als de personificatie kan uitgaan.
6. De flexibiliteit waarmee de wijsheidstraditie zich in de Hellenistische tijd aangepast heeft aan de veranderde situatie in de diaspora, maakt duidelijk dat de opvattingen van Schmid aangaande verstarren en crisis van de wijsheid niet langer geldig zijn (Zie H.H. Schmid, *Wesen und Geschichte der Weisheit. Eine Untersuchung zur altorientalischen und israelitischen Weisheitsliteratur*. [BZAW 101.] Berlin, 1966, p. 199).
7. In tegenstelling tot de opvatting van Wood heeft WijsSal de levensfilosofie van het boek Job, waarin de wijsheid een beslissende rol speelt, verder ontwikkeld en aldus een belangrijke bijdrage geleverd aan de kwestie van de lijdende rechtvaardige (Zie J. Wood, *Wisdom literature. An introduction*. London, 1967, p. 93).
8. De mening dat een dissertatie die in het Engels of in een andere taal geschreven is, wetenschappelijk gezien meer waarde heeft dan een in het Nederlands gestelde, berust op de foutieve veronderstelling dat het wetenschappelijk niveau van een dissertatie afhankelijk is van de omvang van het potentiële lezerspubliek.
9. Een verhoging van de A.O.W-gerechtigde leeftijd teneinde de betaalbaarheid van de A.O.W. te waarborgen ziet een belangrijk neven-effect van deze maatregel over het hoofd, te weten de vergroting van de werkloosheid door toename van de oudere beroepsbevolking.
10. Gezien de vele negatieve buitenlandse berichten over de effecten van de marktwerking, geeft de volharding waarmee Nederlandse economen de marktwerking als beleid aanbevelen eerder blijk van een geloofsovertuiging dan van wetenschappelijk onderbouwde opvatting.
11. De emancipatie van de vrouw is in Nederland dusdanig voortgeschreden dat zij niet langer op haar vrouw-zijn wordt gediscrimineerd, maar - net als de man - op haar leeftijd.
12. Het vrijwel ontbreken van arbeidsperspectief in de wetenschappelijke wereld na de promotie stimuleert de zelfontplooiing.